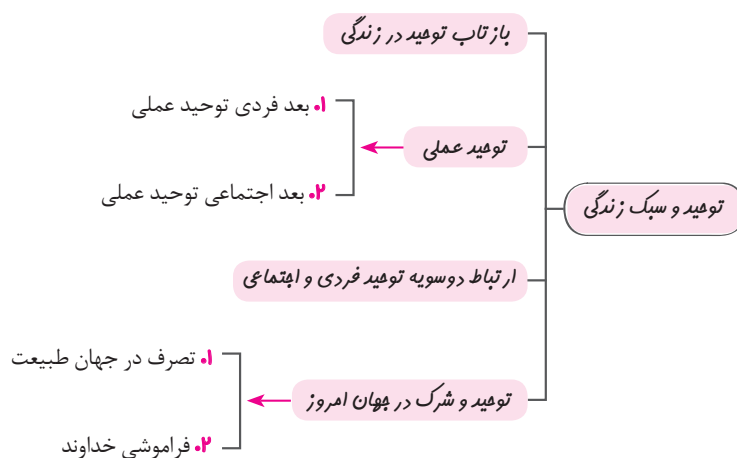

درس سوم: (توحید و سبک زندگی)

درسنامه

درس ۳ (در یک نگاه)

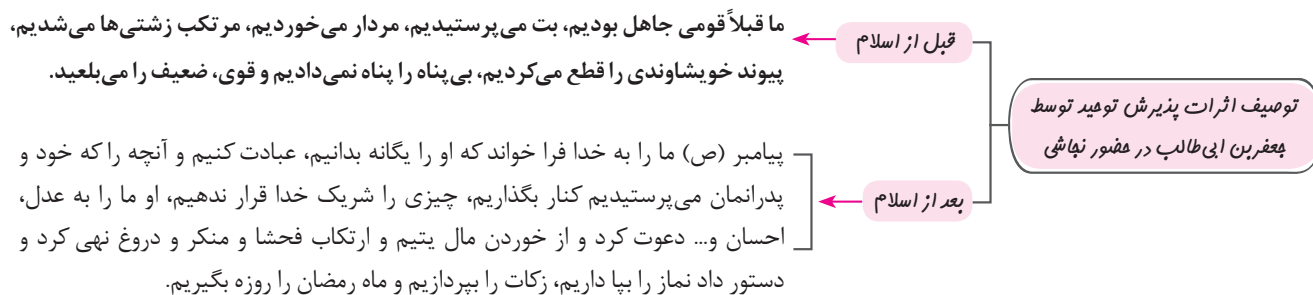
گلبانگ سربلندی بر آسمان توان زد

بر آستان جانان گر سر توان نهادن

امروز در بازار سبک زندگی، سبک‌های گوناگونی از زندگی تبلیغ می‌شود که ما باید از میان آنها بهترین را انتخاب کنیم. انتخاب هر یک از این سبک‌ها مسیر زندگی ما را تغییر می‌دهد و سرنوشت دنیا و آخرت ما را رقم می‌زند. هر سبکی از زندگی، ریشه در اندیشه خاصی داشته و از جهان بینی ویژه‌ای سرچشمه می‌گیرد. زندگی توحیدی شیوه‌ای از زندگی است که ریشه در جهان بینی توحیدی دارد. افکار و اعتقادات هر فرد مهمترین عامل در تعیین هدف‌ها و رفتارهای اوست. هر فردی متناسب با اعتقادات خویش مسیر زندگی خود را انتخاب و بر همان اساس رفتار خواهد کرد.

بازتاب توحید در زندگی

انسانی که خداوند را به عنوان تنها خالق جهان پذیرفته است و ایمان دارد که او پروردگار هستی است. رفتاری متناسب با این اعتقاد خواهد داشت و جهت زندگی خود را خدا قرار خواهد داد. چنین انسانی در مسیر توحید عملی حرکت می‌کند.

از آنجا که ایمان همه افراد یکسان نیست و دارای شدت و ضعف است، میزان تأثیرگذاری این اعتقاد بستگی به درجه ایمان افراد به توحید و یکتاپرستی دارد. هر چه ایمان قوی تر باشد، تأثیر عملی آن در زندگی بیشتر، و هر چه ضعیف تر باشد تأثیر آن کمتر خواهد بود.

تدبر در قرآن

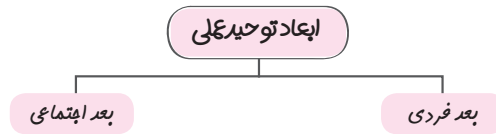
آیه	ترجمه	پیام
إِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ	همانا خداوند پروردگار من و پروردگار شماست.	توحید در ربوبیت
فَاعْبُدُوهُ	پس او را بندگی کنید.	توحید عملی - توحید در عبادت
هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ	این راه راست است.	راه درست زندگی عبادت خداوند است.

سوال چرا تنها خداوند را باید عبادت کرد؟

پاسخ: زیرا خداوند پروردگار جهانیان است.

سوال چرا خداوند بندگی خود را، راه راست و درست زندگی بیان کرده است؟

پاسخ: زیرا او پروردگار ماست و فقط او می تواند راه درست را به ما نشان دهد.

ثمرات بعد فردی توحید عملی

هر کسی در زندگی خود از فرمان های خدا اطاعت کند، گام در مسیر توحید عملی گذاشته است. چنین فردی می کوشد تمایلات درونی و تصمیم ها و فعالیت های خود را در جهت خواست و رضایت الهی قرار دهد. از نظر انسان موحد هیچ حادثه ای در عالم بی حکمت نیست، گرچه حکمت آن را نداند از همین رو موحد واقعی همواره انسانی امیدوار است. انسان موحد در مقابل سختی ها و مشکلات، صبور و استوار است و آن ها را زمینه موفقیت های آینده اش قرار می دهد. باور دارد که دشواری های زندگی نشانه بی مهری خداوند نیست بلکه بستری برای رشد و شکوفایی است.

شعر

سر ارادت ما و آستان حضرت دوست	که هر چه بر سر ما می رود ارادت اوست
نظیر دوست ندیدم، اگرچه از مه و مهر	نهادم آینه ها در مقابل رخ دوست

پیام شعر: نقش توحید عملی در زندگی فردی

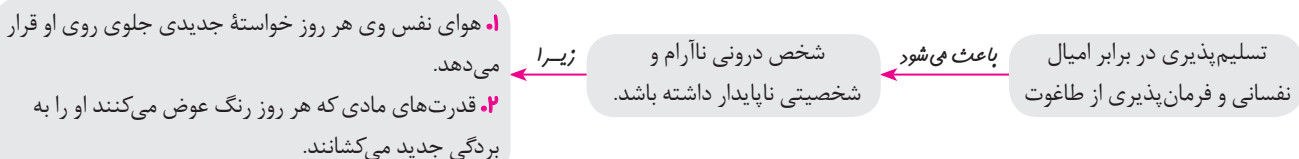
انسان موحد چون زندگی خود را براساس رضایت خدا تنظیم کرده و پیرو فرمان های اوست، شخصیتی ثابت و پایدار دارد و برخوردار از آرامش روحی است. انسان موحد موجودات جهان را مخلوق خدا می بیند و می داند که خداوند او را در برابرشان مسئول قرار داده است. سخن حضرت علی (ع) خطاب به مردم زمان خود و همه مردمی که به خدا ایمان دارند: «تقوای الهی پیشه کنید، هم در مورد بندگان خدا، هم در مورد شهرها و آبادی ها، چرا که شما در برابر همه اینها حتی سرزمین ها و چهارپایان مسئولید، خدا را اطاعت کنید و از عصیان او بپرهیزید.»

سوال در چه صورتی انسان گرفتار شرک عملی می شود؟

پاسخ: اگر کسی دل به هوای نفس (بت درون) سپرده و او را معبود خود قرار دهد و اوامرش را به فرمان های خداوند ترجیح دهد.

یا در پی کسب رضایت قدرت های مادی و طاغوت ها (بت های بیرون) برآید.

آیه	ترجمه	پیام
أَرَأَيْتَ مَنِ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ وَأَفَأنتَ تَكُونُ عَلَيْهِ وَكَيْلًا	آیا دیدی آن کسی را که هوای نفس خود را معبود خود گرفت. آیا تو ضامن او می باشی؟	بت درون (شرک عملی)

پیام	ترجمه	آیه
عبادت خدا از روی تردید	از مردم کسی هست که خدا را بر یک جانب عبادت می‌کند. پس اگر خیری به او رسد دلش به آن آرام می‌گیرد. و اگر بلایی به او رسد از خدا روی‌گردان می‌شود. او در دنیا و آخرت زیان می‌بیند. این همان زیان آشکار است.	و مِنَ النَّاسِ مَنْ يَعْبُدُ اللَّهَ عَلَى حَرْفٍ فَإِنْ أَصَابَهُ أَطْمَأَنَّ بِهِ وَإِنْ أَصَابَتْهُ فِتْنَةٌ انْقَلَبَ عَلَى وَجْهِهِ خَسِرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةَ ذَلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ

سوال پرستشی که از روی ایمان باشد با پرستشی که از روی تردید باشد چه تفاوتی دارد؟

پاسخ: پرستش از روی ایمان باعث ثبات قدم انسان است ولی پرستش از روی تردید باعث می‌شود انسان شخصیتی ناپایدار داشته باشد.

سوال چرا برخی انسان‌ها در برابر هر خیر و شری که به آن‌ها می‌رسد، دو روش متفاوت پیش می‌گیرند؟

پاسخ: این امر مربوط به ایمان انسان‌هاست. کسی که با جان و دل خود خدا را نپذیرفته، در شرایط سخت دچار تردید می‌شود ولی انسان مؤمن در هر شرایطی دست از عبادت خدا برنمی‌دارد.

ثمرات بعد اجتماعی توحید عملی

تعریف بعد اجتماعی توحید:

بعد اجتماعی توحید به معنای قرار گرفتن همه ارکان یک جامعه در جهت خداوند و اطاعت همه جانبه از اوست.

نکته مهم مهم‌ترین رکن یک جامعه حکومت آن است.

وقتی یک جامعه توحیدی است که:

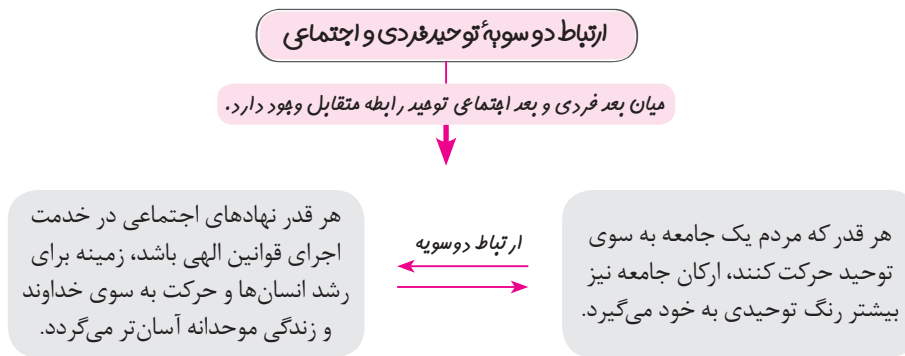
۱. حاکم آن براساس قوانین الهی به حکومت رسیده باشد.
 ۲. شرایطی را که خداوند برای حاکم تعیین کرده است دارا باشد.
 ۳. حاکم (حاکم) بکوشد قوانین الهی را در جامعه به اجرا در آورد.
- یک جامعه علاوه بر رکن سیاسی، دارای ارکان دیگری مانند اقتصاد و فرهنگ نیز هست. جامعه‌ای که در مسیر توحید اجتماعی حرکت می‌کند اقتصاد و فرهنگ و سایر ابعاد و ارکان آن نیز به سوی اجرای فرمان‌های خدای یگانه پیش می‌رود و به صورت جامعه‌ای عدالت‌گستر در می‌آید.

ویژگی‌های جامعه توحیدی:

۱. جامعه توحیدی حکومت کسانی را که خداوند به آن‌ها حق حکومت نداده است نمی‌پذیرد.
۲. با آنان که نسبت به خداوند و مسلمانان دشمنی می‌ورزند دوستی نمی‌کند.
۳. با ظالمان مبارزه می‌کند.
۴. بنا به فرمان خداوند از محرومان و مستضعفان حمایت می‌کند.

پیام	ترجمه	آیه
نهی از دوستی با دشمنان خدا و دشمنان مؤمنان	ای کسانی که ایمان آورده‌اید. دشمن من و دشمن خودتان را دوست نگیرید. به گونه‌ای که با آنان مهربانی کنید. حال آنکه آنان به دین حقی که برای شما آمده است، کفر ورزیده‌اند.	يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا عَدُوِّي وَعَدُوَّكُمْ أَوْلِيَاءَ تُلَفُّونَ إِلَيْهِم بِالْمَوَدَّةِ وَ قَدْ كَفَرُوا بِمَا جَاءَكُمْ مِنَ الْحَقِّ

ارتباط دوسویه توحید فردی و اجتماعی

آثار فرارباشنده فقط خواسته ها و تمایلات دنیوی خود را دنبال کنند، و تنها منافع خود را محور فعالیت اجتماعی قرار دهند، و اهل ایثار و تعاون و خیر رساندن به دیگران نباشند،

نتیجه:

۱. تفرقه و تضاد جامعه را فرا می گیرد.
۲. امکان رشد و تعالی از بین می رود.
۳. در چنین جامعه ای روز بروز انسان های ستمگر قدرت بیشتری پیدا می کنند.
۴. دیگران را در خدمت امیال خود بکار می گیرند.
۵. سخنی از حاکمیت خداوند و فرمان های او نیست بلکه سخن از حاکمیت طاغوت و دستورهای اوست.

توحید و شرک در جهان امروز

چند نکته

توحید روح و محور زندگی دینی و شرک روح و محور زندگی ضد دینی است. منظور از انسان عصر حاضر، تمام افراد جامعه نیست بلکه جو حاکم بر اکثریت افراد است نه تک تک افراد بت پرستان قبل از اسلام بیش از ۳۶۰ بت می پرستیدند. گرچه شرک در قالب بت و مانند آن در میان بیشتر جوامع امروزی وجود ندارد اما انواع دیگری از شرک که بسیار پیچیده تر از شرک قدیم است، در میان بشر به چشم می خورد.

دو گونه از شرک جدید در جهان امروز

اول: امروزه بسیاری از انسان ها، جهان خلقت را ملک خود تلقی می کنند و بدون توجه به نظر مالک حقیقی آن، یعنی خدا، هر گونه که بخواهند در این جهان تصرف می کنند اینها در واقع خود را مالک و ولی و رب جهان می دانند.

بیا در این دهرگاه

۱. تخریب محیط زیست
 ۲. آلوده شدن طبیعت
 ۳. پیدا شدن جوامع فقیر در کنار جوامع ثروتمند
- دوم:** بسیاری از انسان ها چنان به امور دنیوی سرگرم شده اند که خدا را فراموش کرده و خداوند در قلب آن ها جایگاهی ندارد. زینت دنیا و لذات و شهوات چنان در دلشان فزونی یافته که جایی برای خلوت انس با خدا و درک معنویت نیایش با پروردگار باقی نگذاشته است.

بیا در این دهرگاه

۱. هوی و هوس و آنچه و آن کس که آنان را به هوس هایشان می رساند بت و معبودشان شده .
۲. آن ها (بت ها) را مانند خدا می پرستند.
۳. از ابزارهای جدید مانند سینما و تلویزیون و... در این راه بهره می گیرند.
۴. یکسره از خدا و آخرت غافل شده اند.

آیا می‌توان تنها به جنبه فردی توحید عملی معتقد بود ولی جنبه اجتماعی آن را قبول نداشت؟
خیر زیرا میان جنبه فردی و جنبه اجتماعی توحید عملی رابطه دوسویه وجود دارد. هر قدر که افراد یک جامعه به سوی توحید حرکت کنند، ارکان آن جامعه نیز بیشتر در مسیر توحید قرار خواهند گرفت و زمینه برای رشد جامعه و انسان‌ها و حرکت به سوی خداوند آسان‌تر خواهد شد.

۲	<p>الف) تدبیر در آیات و احادیث</p> <p>۱. طبق آیه «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا عَدُوِّي وَعَدُوَّكُمْ أَوْلِيَاءَ...» کدام گزینه بیانگر علت نهی مؤمنان از دوستی با دشمنان خداست؟ (نهایی دی ۱۴۰۱)</p> <p>۱) تَلْقَوْنَ إِلَيْهِمْ بِالْمُؤَدَّةِ ۲) وَقَدْ كَفَرُوا بِمَا جَاءَكُمْ مِنَ الْحَقِّ ۳) وَمِنَ النَّاسِ مَن يُعْبِدُ اللَّهَ عَلَى حَرْفٍ</p> <p>۲. در آیه «إِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَأَعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ» خداوند از انسان‌ها چه درخواستی دارد؟ (نهایی شهریور ۱۴۰۱)</p> <p>۳. انواع توحید را در عبارت شریفه «إِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَأَعْبُدُوهُ» مشخص کنید. (نهایی شهریور ۱۴۰۰)</p> <p>۴. عبارت «وَمِنَ النَّاسِ مَن يُعْبِدُ اللَّهَ عَلَى حَرْفٍ» به عبادت چه کسانی اشاره دارد؟ (نهایی دی ۱۳۹۹)</p>
۲	<p>ب) درستی یا نادرستی گزاره‌های زیر را با (درست / نادرست) مشخص کنید.</p> <p>۵. انسان موحد باور دارد دشواری‌های زندگی نشانه بی‌مهری خدا نیست (نهایی شهریور ۹۹)</p> <p>۶. انسانی که گرفتار شرک عملی شده، از درونی آرام و شخصیتی پایدار برخوردار است. (نهایی دی ۹۹)</p> <p>۷. زندگی توحیدی ریشه در جهان‌بینی توحیدی دارد. (نهایی شهریور ۱۴۰۱)</p> <p>۸. اگر کسی در پی کسب رضایت قدرت‌های مادی و طاغوت‌ها بر آید، گرفتار شرک عملی شده است. (نهایی شهریور ۱۴۰۱)</p> <p>درست ☐ نادرست ☐</p> <p>درست ☐ نادرست ☐</p> <p>درست ☐ نادرست ☐</p> <p>درست ☐ نادرست ☐</p>
۳	<p>ج) جملات زیر را با کلمات مناسب کامل کنید.</p> <p>۹. توحید عملی دارای دو بعد و است. (نهایی شهریور ۹۸ دی ۹۹ انسانی)</p> <p>۱۰. روح و محور زندگی دینی و روح و محور زندگی ضد دینی است. (نهایی شهریور ۹۸)</p> <p>۱۱. جامعه توحیدی با ظالمان مبارزه کرده و بنا به فرمان خدا از حمایت می‌کند. (نهایی دی ۹۸)</p> <p>۱۲. اگر همه مردم تنها را محور فعالیت اجتماعی قرار دهند، تفرقه و تضاد جامعه را فرا می‌گیرد. (نهایی دی ۱۴۰۱ انسانی)</p>
۲	<p>د) به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید.</p> <p>۱۳. اگر کسی در پی رضایت قدرت‌های مادی و طاغوت‌ها بر آید، گرفتار چه شرکی شده است؟ (نهایی فرورد ۹۹ انسانی)</p> <p>۱۴. نگاه انسان موحد به موجودات جهان چگونه است؟ (نهایی دی ۱۴۰۱)</p> <p>۱۵. میزان تأثیرگذاری توحید در زندگی انسان به چه چیزی بستگی دارد؟ (نهایی دی ۹۷)</p> <p>۱۶. چرا انسان موحد دارای شخصیتی ثابت و استوار و برخوردار از آرامش روحی است؟ (نهایی فرورد ۱۴۰۰)</p>
۱	<p>ه) تعریف مفاهیم</p> <p>۱۷. شرک عملی (نهایی دی ۱۴۰۰)</p> <p>۱۸. بعد اجتماعی توحید</p>
۱	<p>و) به سؤالات زیر پاسخ کامل و تشریحی دهید.</p> <p>۱۹. شخصیت «انسان موحد» و «انسان مشرک» را از جهت داشتن آرامش روحی با یکدیگر مقایسه کنید. (نهایی شهریور ۱۴۰۰)</p> <p>۲۰. در چه صورت یک نظام اجتماعی توحیدی است؟ (نهایی فرورد ۹۸)</p> <p>۲۱. ارتباط میان توحید فردی و توحید اجتماعی را توضیح دهید. (نهایی فرورد ۹۹)</p> <p>۲۲. دو نمونه از شرک جدید که در جوامع امروزی وجود دارد را ذکر کنید.</p> <p>۲۳. ویژگی‌های جامعه توحیدی را بیان کنید.</p> <p>۲۴. در چه صورتی انسان در مسیر توحید عملی حرکت می‌کند؟</p> <p>۲۵. تسلیم بودن در برابر امیال نفسانی و فرمان‌پذیری از طاغوت، باعث چه چیزی می‌شود؟ چرا؟</p>